

Til Landbruks- og matdepartementet
Landbrukspolitisk avdeling
Boks 8007 dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse – samlet pristilskudd for landbrukssektoren samt fordelingen av disse

Det vises til brev datert 29.09.2008 om ovennevnte.

KLF slutter seg til ambisjonen om å få en mer helhetlig holdning, organisering og gjennomføring av forhold med utspring i de ulike pristilskuddene mv. som er etablert i dag.

Det er likevel en del forhold i det fremlagte forslaget vi mener det er behov for å justere eller finne andre løsninger på enn det som er foreslått.

Disse punktene vil bli kommentert nedenfor og det best om at innspillene tas hensyn til ved den endelige utformingen av nytt forskriftssett.

Til høringsnotat

4.6 Pristilskudd egg

KLF støtter alle omleggingene som er foreslått når det gjelder egg, men ønsker at antallskravet på 4 brukere skal være inkludert ev egen eggproduksjon som pakkeriet har.

4.7.3 Distriktstilskudd slakt i Nord-Norge.

Forslag: del Nord-Norge tilskuddet i 2 ordninger; ett produsenttilskudd og et slakteritilskudd.

KLF er sterkt uenig i begrunnelsen for å videreføre praksisen der det forutsettes at både produsent og slakteri skal ligge i Nord-Norge for at tilskuddet skal utbetales produsent.

Argumentasjonen som benyttes viser helt klart at det er langt viktigere å støtte Norturas virksomhet i Nord-Norge (ikke slakteribransjen generelt), enn å bidra til at bøndene i landsdelen sikres best mulig inntekt av sin produksjon.

- Produsenter sør i regionen som kunne nyte godt av reelle konkurranse mellom varemottakerne utestenges fra en valgmulighet. Tilskuddsutformingen gir konsekvensen at det ikke blir konkurranse og at produsenten får dårligere betalt.
- At Nortura valgte **ikke** å legge ned anlegget på Sortland i Bjerka-prosessen, til tross for at bønder i området har alternativ varemottaker i Horns slakteri, viser at de er mer opptatt av å konkurrere om slakt også i Nord-Norge enn å legge til rette for en samlet slakteristruktur i Nord-Norge som er så kostnadseffektiv som mulig.
- Det fremstår derfor som om Nortura er villig til å bære merkostnader i Nord-Norge enn de strengt tatt må og følgelig blir utbetalingspriser til produsentene dårligere.

KLF mener det er viktig prinsipp at når tilskudd gis må innretningen på disse være utformet slik at det er mulig på et objektivt grunnlag å trekke konklusjoner om betydning, måloppnåelse og effekt av tilskuddene. Samtidig må virkemidlene være utformet slik at de gir minst mulig påvirkning i konkurranse mellom virksomheter. Utformingen og innretningen på Nord-Norge tilskuddet medfører at det er umulig å vite hvor mye tilskuddet gagnar henholdsvis bonde eller slakteri. På den annen side kjenner man heller ikke de totale samfunnskostnadene, herunder eks. hva kostnaden av redusert konkurranse er, og kostnaden ved lite optimal utnyttelse av anlegg.

Dersom myndighetene mener det er slik at slakteriene i Nord-Norge trenger ekstra støtte for å kunne opprettholde sin virksomhet, må det i stedet innføres et tilskudd som går direkte til disse slakteriene. Det kan for eksempel gjøres ved at posten "Omstillingstøtte til mindre slakterier" endres og utvides til å dekke dette formålet og deler av det som i dag utbetales som Nord-Norge tilskuddet kan gå inn her.

En slik løsning vil i større grad bidra til funksjonell konkurranse der dette er mulig i regionen og større trykk på å finne kostnadseffektive løsninger i verdikjeden fra fjøsdøra til uttramp på slakteriet.

Produsentene får større mulighet til å se hvor effektive slakteriene er og foreta bedriftsøkonomiske vurderinger for egen virksomhet når de skal levere slakt.

For produsenter som er eller ønsker å bli med i produsentsamarbeid, eksempelvis på kjøttfe, så vil den foreslåtte tilskuddsutformingen fortsatt gi et betydelig økonomisk tap, da de ikke har en økonomisk valgfrihet mht varemottaker.

5.3.5 Krav til rapportering

Det sies at rapporteringen skal fortsette på samme måte som i dag.

KLF ønsker å understreke at når et myndighetsorgan (SLF) krever at bedrifter skal levere informasjon til seg i annen øyemed enn å kontrollere bedriftenes virksomhet, må det være dette myndighetsorganets ansvar å stille kostnadsfritt til rådighet de grunndataene og den infrastrukturen som de trenger for å oversende denne informasjonen på det formatet og det detaljeringsnivå som SLF ønsker.

Omlegging av slakterienes løsninger og felles databaser tar tid og har en betydelig kostnad. For noen år siden ble bransjen pålagt endringer i rapportering til SLF knyttet til kontroll med tilskudd og avgift. Disse endringene er utført fra bransjen, men SLF har ennå ikke fått i bruk den nye løsningen.

I den grad det pålegges nye krav som endrer rapporteringen ser vi at bransjen vil utsette sine tilpasninger og eventuelt kreve kostnadsdekning.

5.4 Tilskudd og a-konto

Slakteriene gjør frivillig en betydelig jobb med avregning/utbetaling/kontroll av tilskudd som er offentlige midler. De mottar ingen godtgjøring for jobben i dag, men får forskudd som gir bedret likviditet. Samtidig tar slakteriene en økonomisk risiko på at de utbetaler korrekt beløp eller blir overprøvd av SLF.

Slakterienes jobb er utvilsom kostnadseffektiv og samfunnsøkonomisk lønnsom i forhold til om myndighetene skulle tatt oppgaven selv. Dessuten sikrer den rask utbetaling til produsent.

Skal slakteriene fortsette å gjøre denne jobben forutsetter slakteriene og KLF at det

innføres en modell som er minst like god som dagens, både arbeids- kostnads og likviditetsmessig.

Vi ønsker en løsning i slik den er i dag. Det skisseres en etterskudds utbetalingsmodell som kan redusere tidsintervallet mellom utbetaling til bonde og overføring fra SLF, men dette er ikke godt nok. Slakteriene må oppleve at de gis tilstrekkelig motivasjon og kompensasjon for å utføre en offentlig oppgave.

I den overgangsordningen er månedlig refusjonsgrense foreslått redusert, slik at også små slakterier kan få a-konto utbetaling. KLF er usikre på behovet for forslaget, men støtter løsningen, som en del av en permanent løsning.

Vi forstår det er et behov for å øke sikkerheten for de offentlige midler betalt ut til slakteri ut over det som kreves i dag. Dette kan enkelt løses og KLF anbefaler at det settes krav at slakteri stiller en bankgaranti eller tilsvarende sikkerhet for forskuddet. Kostnaden ved dette bør dekkes ved tilstrekkelig romslighet i eller tidspunkt for a-kontobeløpet.

Avslutningsvis vil KLF slå fast at dagens løsning må fungere til nytt system et på plass, testet og fungerer bra. Det kan derfor ikke settes en tidsfrist som sier at dagens løsning avvikes ved utgangen av 2009.

Og dersom ny løsning blir mindre hensiktsmessig for bransjen enn dagens, ser vi det som svært naturlig at det offentlige håndterer jobben selv.

Forskriftene

Forskrift om formidlig av pristilskudd til landbrukssektoren

Endring i § 3: fra minst 4 produsenter. ~~Utenom egen virksomhet~~

Forskrift om pristilskudd til landbrukssektoren

Endring i § 3: fra minst 4 produsenter. ~~Utenom egen virksomhet~~

Utkast til endret jordbruksavtale – kapittel 5. pristilskudd

Tabell 8.8 Distriktstilskudd for kjøtt			Tall ment som illustrasjon	
Støtte til nordnorske slakteri				
Sone	Dyreslag	Gjeldende sats	2009 bonde	2009 slakteri
		kr/kg	kr/kg	kr/kg
1	Storfe, sau og geit	0		
2	Storfe, sau og geit	4,05		
3	Storfe, sau og geit	6,55		
4	Storfe og geit	10,2	7	4
4	Sau	12,2	9	4
4	Gris	4,8	3	2

5	Storfe og geit	11,1	8	4
5	Sau	13	9	4
5	Gris	4,8	3	2
	Gris	0,3		
²	Kylling og kalkun	0,2		

~~For utbetaling av distriktstilskudd med grunnlag i sone 4 og 5, er det et krav at både produsenten og slakteriet har sin beliggenhet i Nord-Norge. Det kan likevel utbetales distriktstilskudd etter satsene i disse sonene dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-~~

~~Norge ville være i strid med Mattilsynets transportregelverk levende dyr.~~

Dersom en produsent har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats, beregnes distriktstilskuddet ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre tilskuddsmottakeren senere har disponert og føret fram mottatt gris og småfe i minst to måneder, kalv i minst tre måneder og øvrig storfe i minst seks måneder før slakting.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.